

Закарпатська делегація взяла участь у потужній конференції «Угорщина - Словаччина - Румунія – Україна 2014-2020»

Водні ресурси, екологія, охорона навколишнього середовища, розбудова дорожньої та прикордонної

інфраструктури, розвиток медицини і туризму,

збереження культурної

спадщини – стали предметом обговорення відкритої міжнародної конференції, яка відбулася 13 липня в історичному палаці ЛГюльє-Кобург, розташованому в угорському містечку Еделень. У ході заходу презентовано нову правову базу програми ENI CBC під ігдою Керуючого органу - Офісу Прем'єр-міністра Угорщини.

Учасниками потужного зібрання були представники чотирьох держав, які є партнерами Програми транскордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020. Зокрема, з угорського боку - Соболч-Сотмар-Берег Боршод-Абауй-Земплен області, зі словацького - Кошицький та Пряшівський самоврядні краї, з румунського – повіти Марамуреш Сату-Маре та Сучава.

З української сторони конференцію відвідали делегації під керівництвом Івано-Франківської та Закарпатської облрад. Наш край представляли: виконуючий повноваження голови облради Йосип Борто, голова комісії з питань охорони здоров'я, депутат облради Роман Шніцер, заступник директора ЄОТС ТИСА Юдіта Євчак, директор Агенства регіонального розвитку та транскордонної співпраці «Закарпаття» Михайло Данканич, начальник Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса Володимир Чіпак, керівники структурних підрозділів ОДА, науковці та експерти. Також були й очільники дипломатичних відомств Угорщини в Україні.

До учасників конференції з вітальними словами звернулися заступник Державного секретаря з міжнародних питань Уряду Угорщини, глава керуючого органу пан Жігмонд Перені, Генеральний секретар Міністерства сільського господарства та розвитку сільської місцевості Словаччини пан Ярослав Реджек, які підкреслили значимість даного заходу та врахування обговорень та пропозицій партнерів програми. З українського боку з вітальним словом виступив Йосип Борто, який зазначив:

- Значимість Закарпаття, як регіону, збільшується в контексті євроінтеграційних процесів, децентралізації влади в Україні, урядової політики Угорщини «Відкриття Сходу» та вдалого геополітичного і географічного розташування нашого краю. Для Угорщини Закарпаття – міст до Сходу, і вона зацікавлена, аби цей міст був міцний, безпечний і легкопрохідний. Для України – це Західні ворота до Євросоюзу. І гарний господар зацікавлений, аби ці ворота були з достатньою кількістю дверей. Нашому регіону потрібна підтримка від центральної влади, позитивна дискримінація щодо покращення умов життя закарпатців та європейських умов при перетині кордону, аби всім було комфортно потрапити і Євросоюз, і в Україну.

Під час обговорення 1-го панельного круглого столу, спікерами якого були представники угорських, румунських, словацьких та українських регіонів і де йшлося про транскордонну співпрацю, то Йосип Борто підняв найпроблемніші питання та пріоритети Закарпаття.

- Пріоритет розвитку нашого краю – це туризм, який має бути локомотивом всіх галузей та суспільного життя краю. Для цього потрібно реконструювати контрольні-пропускні пункти пропуску, побудувати нові перетини, які відповідатимуть європейським стандартам. Також необхідно покращити дорожню інфраструктуру краю та вирішити екологічні проблеми, зокрема щодо Солотвинського солерудника, який нині є техногенно та екологічно небезпечним. Не менш проблемним є питання поводження з твердими побутовими відходами. На жаль, значна частина області засмічена і нема жодного заводу зі збору, утилізації та переробки відходів. Далі. Маючи понад 700 джерел мінеральних вод, у той же час велика кількість населених пунктів краю не забезпечені питною водою. Також здебільшого відсутні каналізаційні стоки, що призводить до забруднення навколишнього середовища, - констатував Йосип Борто.

Заступник директора ЄОТС ТИСА Юдіта Євчак передусім подякувала організаторам заходу за запрошення взяти участь у конференції, а також можливість висловити думку з приводу оголошених конкурсів Програми, викласти свої бачення щодо перспектив вирішення проблем. За її словами, як пріоритети першого конкурсу заявок у рамках Програми, відкритих для великих інфраструктурних проектів, так і шість пріоритетів другого конкурсу, оголошеного Керуючим органом Програми 17 травня 2017 року, повністю є сумісні з проблемами, які мають місце у всіх галузях. Таким чином, практично по всім оголошеним Програмою пріоритетам можна очікувати подання заявниками чисельних проектів. Серед основних проблем виділено необхідність розвитку інфраструктури пунктів пропуску на українсько-угорському кордоні; виконання цілого комплексу заходів щодо впровадження системи збору, сортування, переробки та утилізації ТПВ; реконструкції та модернізації очисних споруд. Окремо наголошено на необхідності сприяння покращенню туристичної привабливості Закарпаття; консервації та реставрації пам'яток національного значення, замків тощо.

В цілому, за словами Юдіти Євчак, в галузі територіальної співпраці, у новому етапі програмування ЄС (семирічному фінансовому періоді 2014-2020) Програма ENI відіграє важливу роль, адже реалізація у близькій перспективі транскордонних проектів дозволить залучити кошти ЄС для здійснення низки спільних проектів, спрямованих на вирішення найболючіших проблем територіальних громад.

- Грантових програм є багато, але HUSKROUA це певно один з найбільш ефективних механізмів вирішення спільних проблем для прикордонних територій трьох держав ЄС та України. Маю велику надію, що завдяки цій програмі нам вдасться створити більше можливостей для сортування сміття в Закарпатті і відповідно платформу для подальшої його переробки. В даному напрямку виклики дуже серйозні, але з почутого тут на конференції, роблю висновок - ЄС зацікавлений у допомозі їх вирішення, - переконаний директор Агенства регіонального розвитку та транскордонної співпраці «Закарпаття» Михайло Данканич.

Підсумовуючи результати обговорень різних панелей, Йосип Борто підкреслив: «Закарпаття – багатонаціональний край, де в мирі та злагоді живуть люди понад 70 національностей, яких об'єднує багато сторінок спільної історії. Тут збережено багато об'єктів культурної та історичної спадщини

різних епох та різних держав, які на сьогодні потребують реконструкції, а деякі – консервації. Всі перераховані проблемні питання із програмного розвитку держави та цілей ЄС Програми «Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020». Тож, результатом цієї конференції стане ще тісніша співпраця різних регіонів країн Євросоюзу з Україною та спільна участь як партнера в європейських грантах».

Прес-служба Закарпатської облради

[gallery link="file" order="DESC" columns="4" orderby="title"]